

монографія /А.Чубала, Р.Неструй, К.Мазурек-Лопацинська та ін.. – Львів: Видавництво НУ “Львівська політехніка”, 2007. – 250с.

3.Загородній А.Г.Фінансовий словник. – 4-те вид., випр. та доп./А.Г. Загородній, Г.Л.Вознюк, Т.С. Смовженко. – К.: Т-во “Знання”, КОО; Львів: Вид-во Львів. банк. ін-ту НБУ, 2002. – 566 с.

4. Чухрай Н.І. Оцінювання та розвиток відносин між бізнес-партнерами: монографія. / Н.І.Чухрай, Я.Ю. Криворучко – Львів: Видавництво «Растр-7», 2008 – 360с.

5. Вумек Дж. П. Бережливое производство. Как избавиться от потерь и добиться процветания вашей компании / П.Дж.Вумек, Т.Дж.Даниел. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2008.

Окопний Л.С., студент
Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль, Україна

АДАПТИВНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ НА ОСНОВІ ІННОВАЦІЙ

Сьогодні вплив інновацій на діяльність і розвиток підприємств неможливо переоцінити. Цей вплив характеризується радикальністю і комплексністю та виявляє свою дію у вигляді здобуття підприємствами конкурентних переваг і більш повного задоволення потреб споживачів, зменшення частки затрат на традиційні ресурси в структурі витрат підприємства. Особливу роль в інноваційній сфері діяльності підприємства відіграє адаптивне управління. Актуальними є питання взаємозв'язку між інноваціями й адаптивним управлінням, а також роллю інновацій в адаптивному розвитку підприємств.

Адаптивність – це властивість системи чи об'єкта пристосовуватися до змін умов зовнішнього та внутрішнього середовища [4]. Більш повне визначення, яке висвітлює суть адаптивного управління, дає Г. В. Бушмелева: “Адаптивне управління акумулює знання про стан і розвиток системи управління, методи й інструменти його використання в системних об'єктах, дозволяє перейти від емпіризму в теорії і практиці управління до професіоналізму діяльності менеджерів, тобто до науково обґрунтованого виконання управлінської діяльності” [1].

Т. В. Гринько адаптивне управління підприємством трактує як „цілеспрямований процес прийняття рішень в умовах безлічі впливів ендогенного та екзогенного характеру, що потребує втілення управлінських рішень з точки зору можливих їх альтернатив і наслідків, які загалом

спрямовані на вдосконалення діяльності підприємства відповідно до існуючих потреб внутрішньої структури організації підприємства, зовнішніх умов його функціонування та підпорядковані досягненню внутрішньої стабільності підприємства” [3].

Головною зміною у адаптивній поведінці підприємства є зміна номенклатури інноваційної продукції, що випускається, зумовлена необхідністю реалізації своєчасної економічної політики, спрямованої на вирішення комплексу заходів щодо довгострокового інноваційного функціонування підприємства в умовах змін його внутрішнього і зовнішнього середовища [2].

За проведеними нами дослідженнями інновація – це багатоаспектне поняття, яке представляє собою будь якого роду нововведення внаслідок реалізації ідеї в наукових, технічних, організаційних, виробничих чи соціально-економічних сферах діяльності, що має на меті одержання комерційного чи будь якого іншого ефекту.

Управління адаптивним інноваційним розвитком є системним втручанням у процес реалізації нововведень з метою їх перетворення [2].

Адаптивна система управління інноваційним розвитком складається з двох взаємозв'язаних систем: адаптивної системи планування і адаптивної системи регулювання.

Т. В. Гринько зауважує, що існують випадки, коли адаптивний розвиток підприємств відбувається і без застосування інновацій. Але слід зважити на те, що підприємство не зможе успішно тривалий час дотримуватися виконання сформованих алгоритмів управління. Виходячи із цього адаптивний інноваційний розвиток – процес реалізації нововведень, які здатні пристосовувати підприємство до змін умов зовнішнього та внутрішнього середовища [3].

Унікальність структури й особливостей діяльності кожного підприємства дає можливість його менеджерам визначити загальні напрямки його адаптивного розвитку. З цієї точки зору адаптивне управління представляє собою комплекс організаційних та економічних компонентів, які забезпечують взаємоузгоджене функціонування всіх елементів системи реалізації нововведень, що дає змогу організації пристосовуватись до змін у зовнішньому і внутрішньому середовищі та успішно функціонувати в довгостроковому періоді.

Література

1. Бушмелева Г. В. Адаптивное управление промышленным предприятием в конкурентной среде: Монография / Г.В. Бушмелева. – Екатеринбург: Изд-во Института экономики УрО РАН. – 2008. – 502 с.
2. Гринько Т. В. Підходи до адаптивного впровадження інновацій на підприємстві / Т. В. Гринько // Економічний простір. – 2010. – №42. – С. 182-191.
3. Гринько Т. В. Теоретико-методологічні засади адаптивного інноваційного розвитку / Т. В. Гринько // Економіка промисловості. – 2011. – №2-3 (54-55). – С. 240-244.

4. Гринько Т. В. Управління адаптивним інноваційним розвитком промислових підприємств : економічне обґрунтування та концептуальні засади [Текст] : монографія / Т. В. Гринько. – Донецьк : НАН України ІЕП, 2011. – 352 с.

Павлик В.П., к.т.н., старший науковий співробітник
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки» НААН
м. Київ, Україна

МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСУ ІНТЕГРАЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Основними учасниками ринку сільськогосподарської продукції є великі, середні та малі підприємства, які конкурують між собою. В результаті конкуренції у підприємств виникає певний обсяг нереалізованої продукції, що є негативним чинником для їх господарської діяльності, підприємства недотримують деякої частки запланованого прибутку. У зв'язку з цим проблема ефективного функціонування різних підприємств в умовах конкуренції на ринку сільськогосподарської продукції набуває актуальності. Аналіз останніх публікацій дав змогу виділити напрями наукових досліджень, що спрямовані на розв'язання цієї проблеми. Зокрема, з урахуванням відокремленої діяльності підприємств учені [1] розробляють стратегії й умови функціонування їх на ринку.

За результатами досліджень ними формулюються рекомендації щодо забезпечення конкурентоспроможності підприємства, його здатності здійснювати довготривалу господарську діяльність завдяки одержанню певного прибутку від реалізації продукції. Водночас, враховуючи, що поряд із відокремленою діяльністю може вестися і спільна, вченими [2] досліджуються питання інтеграції, механізми прибуткового функціонування різних підприємств, об'єднаних єдиною метою, досягти бажаних результатів, максимального доходу.

В результаті досліджень учені пропонують концентрацію виробництва сільськогосподарської продукції на певній території з таким розрахунком щоб послабити на ній конкуренцію, досягти умов ефективного, взаємовигідного функціонування різних підприємств. Серед зазначених напрямів дослідження інтеграції сільськогосподарських підприємств також може передбачати розробку стратегії розвитку спільної діяльності, що вказує на його важливість і практичне значення. При розробці стратегії розвитку кожного відокремленого підприємства конкуренція на ринку не послаблюється, а навпаки –